

Stibor – årsberättelse 2015

Enligt ramverket för Stibor ska Stiborkommittén årligen avge en redogörelse för hur beräkningen av Stibor har fungerat. Kommittén avger härmed följande redogörelse för verksamheten under år 2015.

Bankföreningen är huvudman för Stibor och dess styrelse utser ledamöter i Stiborkommittén.

Stiborkommittén

Stiborkommittén har haft följande sammansättning:

Ordförande: Peder Hagberg, SEB
Vice ordförande: Niklas Ekvall, Nordea
Ledamöter: Bengt Edholm, Handelsbanken
Martin Rydin, Länsförsäkringar Bank
Christoffer Møllenbach, Danske Bank
Ulf Jakobsson, Swedbank
Irma Rosenberg, f.d. vice riksbankschef

Observatörer: Olof Sandstedt, Riksbanken
Peter Danielsson, Nasdaq
Johan Hansing, Bankföreningen

Sekretariat: Tomas Tetzell, Anne Sundqvist och Jonny Sylvén
samtliga Bankföreningen.

Christoffer Møllenbach ersatte under året Berit Behring. Den oberoende ersättaren Tomas Ernhamen, chefsekonom Fastighetsägarna, har regelmässigt deltagit i kommitténs sammanträden.

Kommittén har haft sex protokollförda sammanträden under året. Kommittén har inrättat en Styrgrupp för Stibors framtida organisation.

Stiborbanker

Stiborbanker är Danske Bank, Handelsbanken, Länsförsäkringar Bank, Nordea, SEB och Swedbank.

Verksamheten

Av ramverket framgår hur den dagliga Stiborsättningen ska fungera och vilka uppgifter som Stiborkommittén har m.m.

Verksamheten i kommittén och sekretariatet har under året varit inriktad på förändringar för att minimera risken för felnoteringar. Underlag till kommitténs ställningstaganden tas fram av sekretariatet i samråd med en arbetsgrupp med företrädare för Stiborbankerna och observatörerna.

Översyn av ramverket

Mot bakgrund av erfarenheter från den externa granskningen som genomfördes under 2014 och från de olika Stiboraktörerna, togs ett förslag fram till revidering av ramverket. Efter en öppen konsultationsprocess, under vilken inga synpunkter inkom, antog Stiborkommittén och Bankföreningens styrelse det reviderade ramverket. Detta trädde ikraft den 1 april 2015.

Felnotering av Stibor T/N

Den 13 maj (dagen före Kristi Himmelfärds dag) skedde en felnotering av Stibor T/N på grund av att ett bidrag rapporterades som positivt när det rätteligen skulle ha varit negativt. Den räntesats som publicerades var -0,182 istället för den korrekta -0,288. Stiborkommittén beslutade vid ett extra sammanträde att fixingen skulle ändras till den korrekta, eftersom det övergripande syftet för verksamheten är att säkerställa en korrekt och rättvisande nivå på interbankräntan.

Omedelbart efter felet utformades en policy för hantering av fel som upptäcks efter det att Stibor publicerats. Kommittén antog en sådan policy redan den 12 juni. Vidare inleddes arbete med att införa åtgärder för att minimera risken för framtida fel. Kommittén beslutade under hösten att en "four-eye-principle", en längre handelsperiod och "grannsamverkan" (att bankerna ska för varandra påtala uppenbara fel i bidragen) skulle införas. Dessa ändringar infördes i ett reviderat ramverk som började tillämpas den 8 februari 2016. Stiborbankerna och Nasdaq kommer att vidta ytterligare systemändringar för att minska felrisken.

Mot bakgrund av felnoteringen begärde Finansinspektionen information om effekterna och om införande av rutiner för att motverka framtida fel av liknande art. Inspektionen rapporterade sina slutsatser till kommittén vid dess sammanträde i september.

EU-förordning

Inom EU har en politisk överenskommelse träffats om en förordning som reglerar fastställandet av index och referensräntor. Den väntas bli formellt antagen och publicerad under våren 2016. Förordningen kommer att ge nya förutsättningar för bl.a. administratörer av interbankräntor och innebära att administratören måste ha tillstånd och stå under tillsyn. Sekretariatet har inlett en analys av hur verksamheten

kan anpassas till den nya förordningen. Enligt förordningsförslaget blir det en lång övergångsperiod innan de nya reglerna behöver tillämpas av befintliga administratörer.

Utvecklingen av Stibor under året

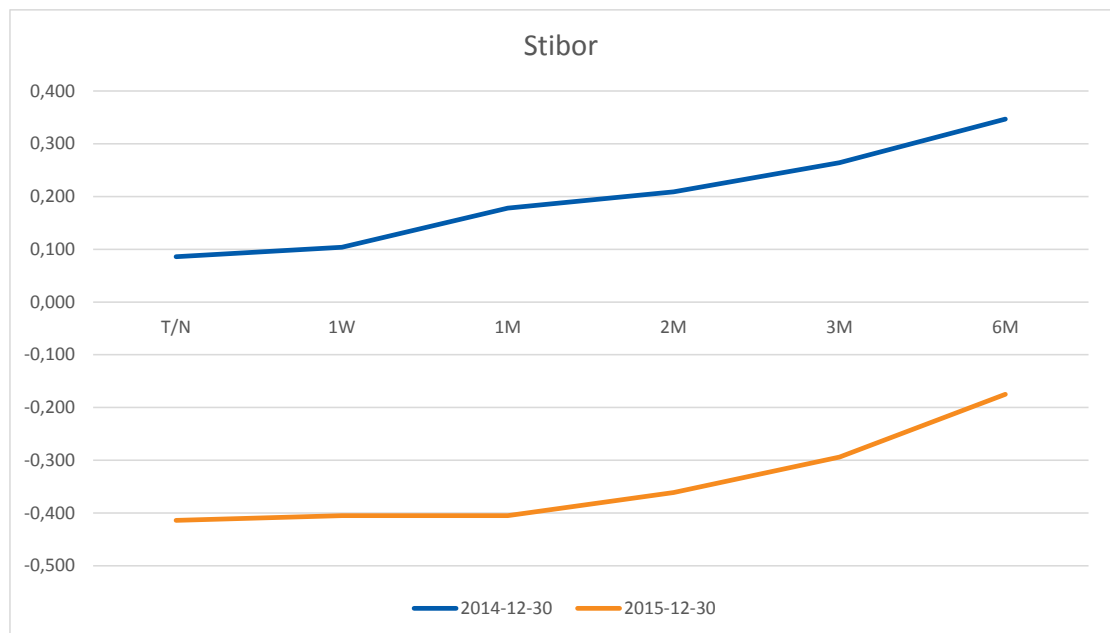
Stibor fastställs varje bankdag för sex olika löptider. Inrapporteringen av räntesatser och publiceringen av Stibor har under året följt den i ramverket angivna rutinen. Huvuddelen av de finansiella kontrakten som har kopplingar till Stibor har det till Stibor 3 månader.

Året har kännetecknats av en negativ trend för Stibor på grund av den förda penningpolitiken. Under februari sänkte Riksbanken styrräntan från 0,0 procent till -0,1 procent och den svenska penningmarknaden gick in i ett historiskt nytt skede. Alla löptider för Stibor följde styrräntan ner under noll. Detta har lett till att en rad typer av kontrakt på marknaden har fått ändrade kassaflöden och ändrad karaktär. Trots detta har Stiborsättandet fungerat i enlighet med ramverket. Avstånden mellan givna bidrag har hållits på historiska nivåer och den kurva som kan utläsas av de olika löptiderna har haft ett utseende som kan ses som förväntat.

Under året har hela kurvan fallit med drygt cirka 50 räntepunkter. Mycket av denna förändring skedde i samband med de tre styrränteförändringar som Riksbanken genomförde under året. Under året har även penningpolitiska beslut tagits om betydande köp av statsobligationer, vilket också har bidragit till en ökad press nedåt på räntor, främst dock för längre löptider.

Generellt har volatiliteten i Stibor ökat i samband med kvartalsskiften. Denna volatilitet har uteblivit under detta år. Bland annat har Riksbankens agerande kring utgivande av Riksbankscertifikat lett till lägre volatilitet.

Dock ökade volatiliteten kraftigt i och med årsskiftet. Detta berodde främst på att avgifterna för resolutionsfonden och stabilitetsfonden tas ut på ett sätt som gjorde det dyrt för bankerna att ta emot inlåningsmedel över årsskiftet. Därför sänktes Stibor mycket kraftigt för årsskiftet. Samtidigt var det olika uppfattningar om hur detta skulle hanteras i Stibor. Bidragen till Stibor som avsåg tid som inkluderade årsskiftet var därför ovanligt varierande. Det hela var dock helt kopplat till årsskiftet och nivåerna har återgått till mer normala nivåer efter årsskiftet.

Effekterna av årsskiftet var främst på de kortaste löptiderna medan effekterna på längre löptider var mer begränsade. När årets sista handelsdag inträffade hade allt återgått till normalt.